

SYLLABUS

1. Puni naziv nastavnog predmeta:

Farmakologija

2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:

nema

3. Ciklus studija:

1

4. Bodovna vrijednost ECTS:

7

5. Status nastavnog predmeta: Obavezni Izborni**6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:**

nema

7. Ograničenja pristupa:

nema

8. Trajanje / semestar:

1

4

9. Sedmični broj kontakt sati:

9.1. Predavanja:

3

9.2. Auditorne vježbe:

0

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

3

10. Fakultet:

Medicinski

11. Odsjek / Studijski program:

ODSJEK ZDRAVSTENIH STUDIJA/Svi studijski programi

12. Odgovorni nastavnik:

dr. sc. med. Mensura Aščerić, red. prof.

13. E-mail nastavnika:

mensura.asceric@untz.ba

14. Web stranica:

(max. 50 karaktera)

15. Ciljevi nastavnog predmeta:

Upoznavanje studenta sa općim načelima djelovanja lijekova (farmakodinamika), sudbini lijeka u organizmu (farmakokinetika), terapijskim i štetnim učincima lijekova, načinu primjene, indikacijama i kontraindikacijama pojedinih skupina lijekova koji su ilustrativni primjer za pojedinu farmakoterapijsku skupinu.

16. Ishodi učenja:

Poznavanje osnova farmakodinamike i farmakokinetike lijekova, poznavanje osnova i značaja farmakologije ANS-a, CNS-a, kardiovaskularne farmakologije, farmakologije hormona, farmakologije respiratornog, gastrointestinalnog trakta kao i osnove antimikrobne terapije, poznavanje osnovnih principa citostatske terapije i opštih principa liječenja trovanja.

17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:

Uvod u farmakologiju. Farmakodinamika i farmakokinetika. Mehanizmi djelovanja lijekova
Receptori–interakcija lijek–receptor. Bezbjednost primjene lijekova
Farmakologija CNS
Farmakologija kardiovaskul. sist.
Farmakologija krvi i krvotvornih organa
Farmakologija respiratornog trakta
Farmakologija gastrointestinalnog trakta
Hormoni
Alergija, imunomodulacija, upala
Analgetici
Hemoterapija
Peptidi i NO kao hemijski medojatori
Serotonin i purini kao hemijski medijatori

18. Metode učenja:

Na kursu se koriste sljedeće nastavne metode: Predavanja (P), Laboratorijske vježbe (LV), Seminarski radovi (SR)

19. Objašnjenje o provjeri znanja:

Za provjeru usvojenog znanja koriste se: Praktični ispit; Pismene metode; Seminarski rad. Prisustvo predavanjima i vježbama 3 boda, kontinuirana provjera znanja 92 boda i seminarski rad 5 bodova. Bodovanje vrši se kroz praktične vježbe (A) i parcijalne ispite (B).

A. PRAKTIČNE VJEŽBE: U toku praktičnih vježbi vršit će se kontinuirana provjera znanja kroz 2 kolokvija.

U toku kolokvija ocjenjivat će se usvojena znanja i vještine. Maksimalni broj bodova koji student može osvojiti po kolokviju je 16. Da bi se kolokvij smatreo položenim student mora osvojiti najmanje 9 bodova po kolokviju.

B. PARCIJALNI ISPITI: Parcijalni ispit 1 obuhvata provjeru znanja usvojene kroz module 1.2.3.4.5.6. i 7.

Ispit je pismeni, test sa 15 pitanja.

Student može osvojiti maksimalno 30 bodova, po 2 boda za svaki tačan odgovor.

Da bi zadovoljio na parcijalnom ispitu student mora osvojiti najmanje 16 bodova.

Parcijalni ispit 2. obuhvata provjeru znanja usvojenih kroz module 8. do 15. Ispit je pismeni sa 15 pitanja.

Student može osvojiti maksimalno 30 bodova, po 2 boda za svaki tačan odgovor.

Da bi zadovoljio na parcijalnom ispitu student mora osvojiti najmanje 16 bodova.

Kumulativni završni ispit

Studenti koji tokom semestra nisu ispunili propisane obaveze pristupaju kumulativnom završnom ispitu.

Kumulativni završni ispit je usmeni i ovisno od preostalih obaveza može se sastojati od pojedinih dijelova ili njihovog zbira, kako slijedi:

1. provjera znanja materije obuhvaćene prvim parcijalnim ispitom
2. provjera znanja materije obuhvaćene drugim parcijalnim ispitom
3. provjera znanja praktičnih vježbi

Student prvo polaže gradivo koje nije položio u toku semestra i to:

- Svi studenti polažu materiju predviđenu za pismeni dio završnog ispita usmeno izvlačenjem 2 pitanja
- Ukoliko student nije položio još jedan parcijalni ispit izvlači dodatna 2 pitanja iz oblasti modula koji nije položio
- Ukoliko student nije položio ni jedan parcijalni ispit izvlači još 4 pitanja iz oblasti modula koje nije položio.

Nakon položenog teoretskog dijela ispita student koji nije položio praktične vježbe pristupa polaganju praktičnog dijela ispita, i to iz oblasti koje nije položio u toku semestra. Broj pitanja na praktičnom dijelu ispita odgovara broju nepoloženih kolokvija (od 1 do 2).

POPRAVNI ISPIT: Popravni ispit je usmeni i odvija se po prethodno definiranim kriterijima kumulativnog završnog ispita. Na popravnom ispitu studentu se priznaju svi u toku semestra položeni dijelovi ispitakao i dijelovi ispita položeni na kumulativnom završnom ispitu.

Popravnom ispitu mogu pristupiti i studenti koji nisu zadovoljni ocjenom dobivenom na parcijalnom dijelu ispita kao i na završnom ispitu. Ukoliko na usmenom ispitu ne zadovolji ne priznaje mu se ranije ostvarena ocjena.

Ukoliko student nije zadovoljan ocjenom dobivenom u toku kontinuirane provjere praktičnog dijela gradiva, može poništiti ocjenu i pristupiti usmenom polaganju na popravnom ispitu. Ukoliko ne zadovolji ne priznaje mu se ocjena postignuta u toku nastave.

20. Težinski faktor provjere:

Obaveze studenta	Bodovi
------------------	--------

Prisustvo predavanjima	2 boda
------------------------	--------

Prisustvo vježbama	1 boda
--------------------	--------

Parcijalni ispit I (modul I – VII)	
------------------------------------	--

Uslov za izlazak na parcijalni ispit I je položen kolokvij I 30 bodova (minimalno 16 bodova)

Parcijalni ispit II - Test II Test obuhvata gradivo modula VIII- XV 30 bodova (minimalno 16 bodova)

Kolokvij I (uključuje vj. 1. do 7. II semestra Održava se u 8. nedjelji II semestra

16 bodova (minimalno 9 bodova) Kolokvij II (uključuje sve vj. 8. do XV II semestra Održava se u 15. nedjelji VI semestra

16 bodova (minimalno 9 bodova) Seminarski rad 5 bodova Sistem bodovanja popravnog ispita odvija se po prethodno definiranim kriterijima završnog ispita.

21. Osnovna literatura:

1. Grupa autora. Medicinska farmakologija. Medicinska naklada, Zagreb, 2001.

2. I Zulić, N Mulabegović. Farmakologija, klinička farmakologija, toksikologija. Jež Sarajevo, 1998.

22. Internet web reference:

(max. 687 karaktera)

23. U primjeni od akademske godine:

2013/2014.

24. Usvojen na sjednici NNV/UNV:

30.05.2013.